

Karlos Frihed

**Elsk mig for hvem jeg er,
ikke for hvad jeg gør og kan**

KARLOS FRIHED

EN ALKOHOLIKERS VEJ !
Af Morten Jensen ,

I årene hvor man var stærkt optaget af, Unions tanken, om man skulle stemme ja eller nej til Maastricht-traktat og senere Edingburg-aftalen, hændte det at Karlo og Merete skulle have en hygsommelig aften, som så mange familier gør, sådan gjorde Merete også den aften.

Hun, ja hele familien havde haft en travl uge, og ikke mindst i dag havde dagen været særlig travl, hun gik ind

på den nærmeste tank, købte sig en "Pose hygge". Det vil sige, at hun fik en videofilm med hjem, som hun selv lige i farten havde taget på reolen, hun kunne godt li' Holberg, foruden videoen var der slik og knas til hele familien.

Efter maden skulle man så hygge sig, posen blev taget frem og videobåndet sat i videoen.

Det viste sig, at det var "Jeppe

Videoen "Jeppe på Bjerget"

på Bjerget", forestillingen begyndte, Jeppe fremtonede på skærmen med sit sjællandske dialekt. En lang dialog om hans liv, hans tid i Malicien, hans fortvivlelse og forklaring på hvorfor han drikker.

Jeppe var rytterbonde, som han selv sagde, havde han selv været i Malicien i ti år, det vil sige, at han havde været i krigstjeneste i 10 år under 13 årskrigen. I 1702 hvor det var blevet pålagt Herremændene at

Krigens sår

En mørk sky kom

afgive en mand i krigstjeneste for hver 20. tønde hartkorn, på den måde blev Jeppe soldat.

I de 10 år Jeppe udførte tjeneste for kongen, oplevede han grufulde ting, der var ingen "pardon", ofte blev fanger afstraffet ved at "pæle" eller "spidse" dem.

Det betød, at en spids pæl blev gravet ned med spidsen opad. Så satte man manden på spid-

sen af pælen og trak til i benene, så kunne de hænge der, mens livet løb af dem i en mørk pøl. Mange andre grufulde ting oplevede Jeppe under sin tid ved militæret, som han kaldte Malicen, hvilket betyder ulykke.

Jeppe er vendt hjem fra krigen sammen med de øvrige, som har overlevet strabadserne, og har gode udsigter til et godt

Hjemkomst fra krigen

fæstemål, men han må først finde sig en kone, han finder Nille, bli'r gift, men det er ikke lykken.

Her er det vi møder Jeppe, som i sin monolog beklager sig over Nille og krabasken Mester Erik, som hun slår ham med,

når han kommer fuld hjem osv. Vi møder ham uden for Jacob Skomager på vej efter grøn sæbe, men Jacob har brændevin, det frister Jeppe, han drister sig til at købe 1-2 drammer, inden han begiver sig på vej til byen efter sæbe.

“Jeppe når ikke ret langt, trangen til mere er for stærk”.

Sæbe eller brændevin

Det fristende glas.

Jeppe når ikke ret langt, trangen til mere er for stærk, han taler med sig selv, om han skal rette sig efter trangen eller -, han skal rette sig efter viljen. Det ender med, at Jeppe går ind til Jacob Skomager og bruger de sidste skillinger.

Imens dette udspiller sig på skærmen, sker det, at Karlo begynder at tænke på sin ungdom, da han drog ud i verden for at opleve og leve livet. I sine tanker genoplever han, hvordan det var at leve i storbyen næsten uden et kendt

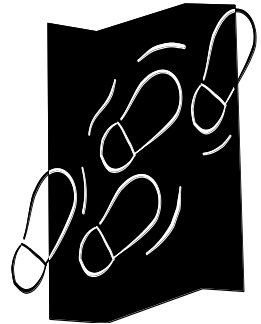
Tilbageblik

menneske, han ville i hvert tilfælde ikke trænge sig på:

"Å jeg må finde mig nogle venner", siger Karlo, "jeg kender ikke en sjæl, ikke andre end dem jeg arbejder sammen med, jeg må finde på noget i min fritid, jeg prøver Biografen", filmen ruller over lærredet, Karlo er alene, trods det -, der er mange mennesker omkring ham, han går hen på

den nærmeste knejpe.

"Mon ikke jeg kan finde nogen her at tale med, jeg må hellere drikke mig mod til", tænker Karlo, efter en tid forsvinder alle hængninger, den vilde jagt begynder." Jeg giver en omgang"! Straks er der kontakt, og snakken går, billardkuglen ruller, der spilles om en omgang, mens sagte musik spiller i baggrunden.

Hvore går jeg hen ?

Værtshusliv

"Jo, det var en fornøjelig aften sammen med mine nye "venner". Her er liv og glade dage". Karlo ser videre i filmen om Jeppe, men snart er hans tanker tilbage i hans fortid, som nu er blevet mere forsumpet, han lever livet, som man siger: Tran-

gen og afhængigheden har meldt sig, dagen må og skal startes med et par bajere eller to, jo livet det går - vennerne hænger på, så længe der er penge, Karlo er gavmild nok til at give, men sidst på måneden da er de over alle bjerge, de har

" Her er liv og glade dage".

Trang og afhængighed

nok i sig selv, sådan går 5-6 år af Karlo's liv.

Imellemtiden aftjener han sin værnepligt, og vender tilbage til storbyen. I begyndelsen har han ingen værelse, derfor bor han ved nogle af hans såkaldte "venner" eller sover på sit ar-

bejde med en sæk over sig.

De kolde pilsnere og drammen fylder hans liv foruden alt andet, der følger i kølvandet af nat og værtshuslivet,

"Godt jeg ikke skal leve det liv mere", tænker Karlo og vender

Storbyen og dens larm

Et liv uden bopæl

Hvad gør jeg nu?

tilbage til videoen, som toner frem på skærmen.

Jeppes er nu kommet ud fra Jacob Skomager, og han snakker med sig selv, om hvad han nu skal gøre, da alle pengene er brugt, den grønne sæbe er ikke købt, endnu en gang går tankerne hjem til Nille, Mester Erik og ikke mindst degnen, som hygger sig med Nille - , alt imedens at Jeppe er afsted. I sin rus synker Jeppe sammen på møddingen og falder i en dyb søvn.

Imedens han sover, kommer Herremændens mænd og samler ham op -.

Karlo er igen tilbage i sine tanker, omkring det tidspunkt hvor han blev udlært. Jo det skulle fejres, at nu var læretiden ovre, så den fik ikke for lidt heller ikke den dag. Nej, han havde rigtig fået "en pind i øret" , hvor meget ja, det huskede Karlo ikke engang selv, det eneste han huskede var -, at han den aften eller var det den følgende aften, vågne-

de op på en bære på hospitalet.

Nogle læger og sygeplejersker foruden politiet stod og ruskede i ham.

De spurgte smilende, hvorfor han var havnet i den tilstand, hvorefter Karlo rallende svarede. "Jeg har været ude at fejre, at jeg er blevet svend. " Karlo blev sluppet løs igen, da han havde lovet, at nu ville han tage hjem for at sove rusen ud - så sagt, så gjort.

Filmen ruller videre på skærmen - nogenlunde samtidig er Merete også blevet ført tilbage i tiden, for da hun ser Jeppe på møddingen - tænker hun på de mange gange, hun har oplevet, at Karlo er kommet plakatfuld hjem, - og de mange gange han blev - , hvor han ikke kom hjem flere dage i træk - hvor hun gang på gang forsøgte at bære over med ham, hvor han lovede at nu skulle det nok stoppe -, men alligevel kom han hjem stangdrukken og lagde sig livløs på sengen, jo det var hårde tider - . Hans kammesjukker var jo ikke af Guds bedste børn. Næ, de havde jo aldrig hjulpet ham - de havde måske

**Elsk mig for hvem jeg er,
ikke for hvad jeg gør og kan**

holdt hånden over ham nogen gange, men de 5 gange han havde forsøgt at komme ud af det - hvor han havde været på en antabuskur -, nej, straks var han blevet lokket i fedtefadet igen. Jo det var hårde tider, havde det ikke været på grund af Sofie, som også havde en mand, der var i samme fatning, havde hun ikke støttet mig, tænkte Merete, så havde vi såmænd nok ikke siddet her i dag.

"Det er virkelig dejligt at se Karlo som en fri mand idag" - tænker ja, næsten mumler Merete for sig selv - "det var nu hårdt".

Jeppe er nu havnet i Baronens seng og vågner op, han napper sig selv i armen " Er jeg død eller levende - er jeg i himlen eller helvede - Jo jeg må være i Paradis " han kalder: "Nille, Nille hvor er du - " og forestillingen fortsætter -,

Karlo vender atter tilbage til fortiden, men denne gang til den tid hvor han for alvor kommer fri af Alkoholismens svøbe. Det hele var et Helvede for ham, selv på det sidste smagte bajerne elendige - var det blod eller død det smagte af, legemet var nedbrudt - han havde mavesår og tanker om alt muligt andet - det var et helvede, udgangen hvor var den -. Sygdomsperiode på sygdomsperiode fulgte i kølvandet af Karlo, foruden - Mester flyttede ham fra arbejdsplads til arbejdsplads og truede ham med fyring på fyring. Intet havde hjulpet, kørekortet blev taget, da Karlo i en brandert smadrede sin bil, heldigvis var der ikke andre mennesker, der var kommet noget til.

Derfor var han havnet i spjældet på grund af en hæftedom på 20 dage, de dage var noget af det første, der vendte op og ned på Karlos liv.

En kristen ven havde sendt nogle bøger til ham, sådan for at han kunne forsøde tiden med dem. Om aftenen var der masser af tid til at læse, arbejdet som Karlo blev sat til var meningsløst, grøftegravning uden instruktion og meget andet. Karlo sagde ved sig selv. "Det her skal jeg aldrig prøve mere". Mange af dem han sad sammen med var gengangere og for samme forseelse som Karlo, for dem var det bare en ferie - ?

Karlo vender atter tilbage til storbyen, trangen til bajerne som smager af død eller et eller andet ubestemmeligt. Karlo kan ikke li` dem, men kroppen kræver det daglige kvantum på mindst 15 bajere -, alt er kaos omkring ham, s k æ n d e r i i h j e m m e t , forfølgelsesvanvidet plager ham på arbejdet, men for omgivelserne vil han ikke erkende sin tilstand :

"Jeg er ihvertfald ikke dranker, de andre drikker mindst lige så meget som mig og mere til, nej jeg er fejlfri - jeg er helt normal, siger Karlo og lever livet videre-?

En dag hændte det at Karlo og Frederik, Sofies mand, havner på en Bodega for at få en fyraftensbajer, den får ikke for lidt - snakken går- .

Pludselig siger Frederik, " Karlo, hvis du bliver ved sådan som du lever nu - du har allerede mavesår og måske skrumpelever, du må stoppe nu ellers - "

Der blev tavshed imellem dem, luften stod næsten stille, hvad var det nu han sagde, det gav et sug i Karlos mave, tankerne svirrede i hans hoved -.

"Det er sandt hvert et ord - hvis jeg bliver ved er jeg snart tre alen under jorden".

Dyb tavshed, døren til Bodegaen bli'r åbnet, - Sofie træder ind af døren - Karlo ser på Frederik - han ser på Sofie - . Sofie står i døren dybt ulykkelig - rent ud sagt et nervevrag - hvorfor ?

Tankerne suser igennem hovedet på Karlo:

Frederiks ord - Sofies tilstand - hvorfor - og ikke mindst Merete, som sidder derhjemme. Han fatter sig, rejser sig, går ud af døren fatter sin cykel, imedens han beslutter sig, siger han ved sig selv, hvor han grædende cykler hjem.

" Nu skal det være slut ".

For "Jeppe, på Bjerget" og mennesker der levede på den tid, var der tilsyneladende ingen hjælp eller forståelse at hente. Jeppe havde øjensynlig pådraget sig en "krigsneurose", det samme man efter 1. verdenskrig kaldte "Granatchok", vel også det man idag oplever i erhvervslivet, "Udbrændthed". Nille troede, at han var doven, derfor fik han prygl,

krabasken Mester Erik blev brugt igen og igen. Hvilket førte til at Jeppe drak endnu mere. Samfundet forstod heller ikke baggrunden for Jeppe drikkeri - .

Baronen udnyttede Jeppe tilstand til morskab for sig selv. Hos ham var der ingen hjælp at hente.

I dag har mennesker, i lignende situation, mulighed for at få hjælp på de Psykiske hospitaler og hos lægen.

Men der findes også andre hjælpeforanstaltninger og organisationer. Eks.vis Kirkens Korshær, som både hjælper den ramte, men også familien, andre muligheder er "Lænken", Blå Kors, Anonym Alkoholiker og Alkoambulatorier, for uden disse er der humanitære hjælpecentre, som står med udrakte hænder, for at hjælpe mennesker ud af deres problem.

Der er de senere år opstået en hel del såkaldte "Væresteder" som bl.a. er et tilbud til alkoholikere, ensomme m.m..

Desværre er der en tendens til -, da man idag skal spare, især at slække på hjælpen til disse områder. Mange er godt på vej ud af problemet, men pludselig bliver deres daglige fornødenheder beskåret - hvilket er årsag til at nogle falder tilbage.

Tendensen er: Har man en gang fået klæbet "Alkoholiker" etiketten på sig, så er man et udskud, erklæret for håbløs, rent ud sagt et stort 0".

Holdningen: "Det er selvforskyldt, de

(Fortsættes på side 7)

må selv klare det, nu har vi gjort nok -".

Hvor er Næstekærligheden ?

Har alle mennesker ikke samme værdi ?

Har ikke alle brug for tryghed ?

Har ikke alle brug for forståelse ?

For nylig oplevede man et drab: To mænd er oppe at slås, de er begge fra skyggesidens land, Alkoholiker - Narkomaner, den ene bliver dræbt.

Hvad betyder det ?

De er jo begge - nå' ja, det er bare hvad der sker - .

Var det ikke samme holdning, der prægede Jeppe's datid ?

For ikke at nævne holdninger som nogle venter, der ligger bag Maastricht-traktaten ?

Men dog der er hjælp at hente endnu.

De nævnt organisationer, deres behandlingsformer skal siden berettes om.

Jeppe fik ingen hjælp, mon Karlos beslutning rækker til - stopper han ?

Karlo entre ind af døren hjemme hos Merete, griber telefonen, drejer på nummerskiven - et øjeblik tavshed "Er det hos Kingo", fremstammer Karlo. "Ja", bliver der svaret i røret. "Tak for bøgerne du sendte", siger Karlo, "jeg er parat til at tage imod Jesus, jeg vil ud af det hundeliv" samtalen fortsætter, Kingo og Karlo beder sam-men og samtalen slutter.

Derefter hjemme hos Kingo, farer tankerne igennem Kingos sind. "Skal vi tro det - skal det virkelig lykkes

denne gang". Karlo har jo ringet adskillige gange, taget skridt - og alligevel faldet tilbage, tvivlen for igennem hovedet på Kingo. "Det har jeg jo oplevet, igen og igen, de sidste 11 - 12 år, nej det kan ikke være sandt" ? Alligevel beslutter Kingo at vise Karlo tillid endnu engang.

Samme aftens nat oplever Karlo en frygtelig kamp, om han er vågen, eller han drømmer, ved han knap nok selv. Han oplever sig selv liggende alene på sengen, med udstrakt arme til begge sider, et eller andet væsen rykker i ham, der var snarere to, snart den ene vej og snart den anden vej. De to væsner kæmpede, Karlo kæmper i sit indre, hvem vil han lade vinde ?

En elevator kører op, Karlo og en der ligner Kingo er med, endemålet er skyerne, Karlo beder om lov til at gå ud på dem, i søgen efter vished, freden falder over Karlo, mareridtet er slut.

Fra den dags og nats oplevelser kunne Karlo, med et slag, sige farvel til bajerne, han var fri, det var utroligt, hvad antabus og trusler ikke kunne ændre, det gjorde disse senere oplevelser og tildragelser - **vejen ud af Alkohol-helvedet var fundet.**

Dette talte Karlo og Merete om, da de havde set" Jeppe på bjerget", og mindes med glæde det passerede, som nu var oplevelser som lå 15 år tilbage i tiden.

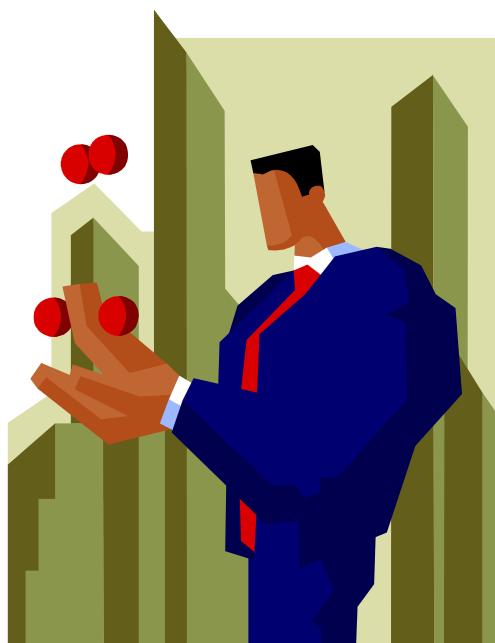
Karlos og Meretes liv forvandles, hvordan - til hvad -?

(Fortsat fra side 7)

Dette afsnit er skrevet 1992
fortsættelse følger senere.....

E-mail: morita@email.dk

Besøg min hjemmeside
Www.brundur.dk

Hvem skal jonglere med dit liv ?
Hvad bestemmer mest i dit liv ?